

Dansk Kirketidende.

5te Bind.] Fireogtyvende Søndag efter Trinitatis den 17 November.

[Nr. 7.

Samtaler om den Christelige Børnelærdom.

1.

Ynglingen. Jeg vilde gjerne høre alt hvad du har at sige om den christelige Børnelærdom.

Oldingen. Ja, men det vilde blive for meget paa een Gang, selv om du dermed kun meende alt hvad jeg pleier at sige dem, der, som det hedder paa Landet, gaaer til „Læsning“ for at overhøres i deres Børnelærdom, eller som det lyder i Lovsproget: gaae til Præsten for at bekræftes (confirmeres) i deres Daabspagt, thi skiondt dette er langt fra at være alt hvad der kunde siges, saa medtager det dog lang Tid.

Y. Det er vel kun din Skiemt, thi jeg har jo gaaet til Læsning og er overhørt i min Børnelærdom, saa naar jeg ønsker at høre alt hvad du har at sige om den christelige Børnelærdom, da mener jeg kun at jeg ønskede at kiende hele din Synsmaade for Børnelærdommen, der er saa kiendelig afvigende fra alle andres, og som jeg føler mig hendraget til, men har endnu ikke rigtig fattet.

O. Men saa maatte jeg jo dog betragte dig, som et døbt Menneske-Barn, der gik til Præsten for at bekræftes i din Daabspagt!

Y. Ja, du maa gjerne betragte mig saaledes, men jeg seer ikke, at det behøvedes for at sige mig, hvad du i det hele tænker om den christelige Børnelærdom.

97

Samtaler. om den Christelige Børnelærdom.

Ynglingen. Jeg vilde gjerne høre alt hvad du har at sige om den christelige Børnelærdom.

Oldingen. Ja, men det vilde blive for meget paa een Gang, selv om du dermed kun meende alt hvad jeg pleier at sige dem, der, som det hedder paa Landet, gaaer til „Læsning“ for at overhøres i deres Børnelærdom, eller som det lyder i Lovsproget: gaae til Præsten for at bekræftes (confirmeres) i deres Daabspagt, thi skiondt dette er langt fra at være alt hvad der kunde siges, saa medtager det dog lang Tid.

Y. Det er vel kun din Skiemt, thi jeg har jo gaaet til Læsning og er overhørt i min Børnelærdom, saa naar jeg ønsker at høre alt hvad du har at sige om den christelige Børnelærdom, da mener jeg kun at jeg ønskede at kiende hele din Synsmaade for Børnelærdommen, der er saa kiendelig afvigende fra alle andres, og som jeg føler mig hendraget til, men har endnu ikke rigtig fattet.

O. Men saa maatte jeg jo dog betragte dig, som et døbt Menneske-Barn, der gik til Præsten for at bekræftes i din Daabspagt!

Y. Ja, du maa gjerne betragte mig saaledes, men jeg seer ikke, at det behøvedes for at sige mig, hvad du i det hele tænker om den christelige Børnelærdom.

97

D. Troer du da ikke, at det gjør en mærkelig Forskiel, enten du spørger om den christelige Børnelærdom for at gaae irecte med mig om min Synsmaade eller dog kun for at kunne beskrive den efter min egen Mund, eller om du, for din egen Sikkerheds og Fremgangs Skyld, ønsker at vide, hvad et christent Barn maa oplyses om for at blive et Barn i Christo?

Y. Jo vel, og det sidste maa jo være det, der nærmest passer paa mig, men det er en egen Udtryksmaade, som falder mig dunkel, og for at have en klar Begyndelse, vilde jeg først spørge hvad du siger om Luthers lille Catechismus, som en christelig Børnelærdom?

D. Derom siger jeg, at det er den bedste Samtale om den christelige Børnelærdom, jeg har seet beskrevet, men naar det ligger os paa Hjerte at vide, hvad der i Sandhed er den christelige Børnelærdom, hvor man finder og hvordan man levende kan tilegne sig den, da vilde det dog være en ligesaa sær som lang Omvei at begynde med Bedømmelsen af en Bog, skrevet femte hundrede Aar efter Christi Fødsel af en tydsk Præst, som desuden, netop for at tale og skrive til Oplysning og Opbyggelse for sine nærmeste, maatte læmpe sig efter sit Modersmaal, sin Tid og mange andre Omstændigheder. Og endelig saa maa man jo dog først kiende den christelige Børnelærdom, førend man kan bedømme, om den lutherske Børnelærdom

O. Troer du da ikke, at det gjør en mærkelig Forskiel, enten du spørger om den christelige Børnelærdom for at gaae irecte med mig om min Synsmaade eller dog kun for at kunne beskrive den efter min egen Mund, eller om du, for din egen Sikkerheds og Fremgangs Skyld, ønsker at vide, hvad et christent Barn maa oplyses om for at blive et Barn i Christo?

Y. Jo vel, og det sidste maa jo være det, der nærmest passer paa mig, men det er en egen Udtryksmaade, som falder mig dunkel, og for at have en klar Begyndelse, vilde jeg først spørge hvad du siger og Luthers lille Catechismus, som en christelig Børnelærdom?

O. Derom siger jeg, at det er den bedste Samtale om den christelige Børnelærdom, jeg har seet beskrevet, men naar det ligger os paa Hjerte at vide, hvad der i Sandhed er den christelige Børnelærdom, hvor man finder og hvordan man levende kan tilegne sig den, da vilde det dog være en ligesaa sær som lang Omvei at begynde med Bedømmelsen, af en Bog, skrevet femte hundrede Aar efter Christi Fødsel af en tydsk Præst, som desuden, netop for at tale og skrive til Oplysning og Opbyggelse for sine nærmeste, maatte kæmpe sig efter sit Modersmaal, sin Tid og mange andre Omstændigheder. Og endelig saa maa man jo dog først kiende den christelige Børnelærdom, førend man kan bedømme, om den lutherske Børnelærdom,

er ægte christelig, og om Morten Luther har vidst rettelig at stadfæste og oplyse den, saa den kunde bære fuld og moden Frugt.

J. Ja, vel synes mig, det maa være det samme, enten man begynder med Luthers eller med din Mening om Børnelærdommen, men det er jo ganske rigtigt, at skal man have Sikkerhed om at enten hans eller din Mening er ægte christelig, da maa man først kiende den christelige Børnelærdom, og det længes jeg virkelig efter, fordi jeg føler, at baade Troen og Haabet, ja hele vor Christendom bliver vaklende, naar vi ikke kiender den Grundvold, som bærer Gudshuset, og det er jo, hvad den christelige Børnelærdom skal oplyse os om.

D. Meget rigtig, men da vi nu allesammen, vi med Morten Luther og han med os, er syndige og strøbelige Mennesker, saa kan her ikke være Spørgsmaal om, hvad vi tænker eller hvordan vi vilde lægge Grundvold, men kun om, hvad Vorherre Jesus Christus selv har tænkt og hvordan han som en viis Bygmester har lagt Grundvolden til sit aandelige Huus, som ikke blot skulde trodse alle Storme og Oversvømmelser, men som skulde være alle Guds Børns Fødested, og have sit Lys ikke under Bænken eller Bordet, men paa en Lysestage, saa det skinner for alle dem, der er i Huset.

J. Ja, det er klart, thi vel er det ikke for faldet mig ind, at anvende paa Herren selv som Bygmester og Oplyser, hvad han siger om dem, der bygger viselig og tænder Lys tilgavns, men det følger dog aabenbar af sig selv, at hos ham, der har al Magt, maa alt være som sagt, saa gjort, og at han, som er Viisdommen selv, ikke raader os andet end hvad han selv gjør.

D. Men naar vi nu for Alvor ønsker at finde den Grundvold, som Vorherre Jesus Christus selv har lagt, og hvorom en af hans

er ægte christelig, og om Morten Luther har vidst rettelig at stadfæste og oplyse den, saa den kunde bære fuld og moden Frugt.

Y. Ja, vel synes mig, det maa være det samme, enten man begynder med Luthers eller med din Mening om Børnelærdommen, men det er jo ganske rigtigt, at skal man have Sikkerhed om at enten hans eller din Mening er ægte christelig, da maa man først kiende den christelige Børnelærdom, og det længes jeg virkelig efter, fordi jeg føler, at baade Troen, og Haabet, ja hele vor Christendom bliver vaklende, naar vi ikke kiender den Grundvold, som bærer Gudshuset, og det er jo, hvad den christelige Børnelærdom skal oplyse os om.

O. Meget rigtig, men da vi nu allesammen, vi med Morten Luther og han med os, er syndige og strøbelige Mennesker, saa kan her i ikke være Spørgsmaal om, hvad vi tænker eller hvordan vi vilde lægge Grundvold, men kun om, hvad Vorherre Jesus Christus selv har tænkt og hvordan han som en viis Bygmester har lagt Grundvolden til sit aandelige Huus, som ikke blot skulde trodse alle Storme og Oversvømmelser, men som skulde være alle Guds Børns Fødested, og have sit Lys ikke under Bænken eller Bordet, men paa en Lysestage, saa det skinner for alle dem, der er i Huset.

Y. Ja, det er klart, thi vel er det ikke før faldet mig ind, at anvende paa Herren selv som Bygmester og Oplyser, hvad han siger om dem, der bygger viselig og tænder Lys tilgavns, men det følger dog aabenbar af sig selv, at hos ham, der har al Magt, maa alt være som sagt, saa gjort, og at han, som er Viisdommen selv, ikke raader os andet end hvad han selv gjør.

O. Men naar vi nu for Alvor ønsker at finde den Grundvold, som Vorherre Jesus Christus selv har lagt, og hvorom en af hans

Apostler skriver, at det egentlig er ham selv, hvor mener du da, vi maae søge den?

Y. Det veed jeg egentlig slet ikke, thi man siger jo sædvanlig, den skal søges i Skriften, men det seer jeg nok, kan hverken føre til Sikkerhed eller til levende Christendom, og naar du siger, den skal søges ved Daaben, da kan jeg nok føle, der er noget i det, og kan slet ikke forstaae, hvor det ellers skulde være, men det staaer saa dunkelt for mig og støder paa saamange Indvendinger, at Sikkerheden, som jo dog er enhver Grundvolds første Dyd, synes mig ogsaa, fattes der.

D. Ja, det forundrer mig slet ikke, at du finder Sagen dunkel, thi naar du tænker paa, hvordan du legemlig er kommet til Verden, da staaer det jo ogsaa meget dunkelt for dig, og hvad Sikkerheden angaaer, da har du for Fødselen af din Moder jo heller ingen anden Sikkerhed end hendes og andre troværdige Folks Vidnesbyrd, og mere Klarhed over vor aandelige Fødsel eller mere Sikkerhed derpaa, end vi paa nogen muelig Maade kan have om vor legemlige Fødsel, maae vi dog vist ikke forlange og kan vist heller ikke behøve til at begynde med. Men hvad der forundrer mig lidt, det er, at du ikke synes at føle, at naar man troer, Vorherre Jesus Christus har virkelig selv lagt en Grundvold, og man er kommet til det eneste Sted, hvor den muelig kan være, at da maa man ogsaa troe, den er der.

Y. Jo, det føler jeg godt, men fordi jeg ikke kan see, hvor Grundvolden skulde ligge, naar den ei laae i Daaben, saa kunde den jo dog muelig ligge et andet Sted.

D. Ja, det klinger ydmygt nok, men du mener dog vel ikke, at den Grundvold Christus har lagt, kunde findes i Hedenskabet eller udenfor hans Huus, eller andensteds end i hans egen Indstiftelse til Indgang i hans Huus, og til Overgang fra Jødedom,

Aposter skriver, at det egentlig er han selv, hvor mener du da, vi maae søge den?

Y. Det veed jeg egentlig slet ikke, thi man siger jo sædvanlig, den skal søges i Skriften, men det seer jeg nok, kan hverken føre til Sikkerhed eller til levende Christendom, og naar du siger, den skal søges ved Daaben, da kan jeg nok føle, der er noget i det, og kan slet ikke forstaae, hvor det ellers skulde være, men det staaer saa dunkelt for mig og støder paa saa mange Indvendinger, at Sikkerheden, som jo dog er enhver Grundvolds første Dyd, synes mig ogsaa, fattes der.

O. Ja, det forundrer mig slet ikke, at du finder Sagen dunkel, thi naar du tænker paa hvordan du legemlig er kommet til Verden, da staaer det jo ogsaa meget dunkelt for dig og hvad Sikkerheden angaaer, da har du for Fødselen af din Moder jo heller ingen anden Sikkerhed end hendes og andre troværdige Folks Vidnesbyrd, og mere Klarhed over vor aandelige Fødsel eller mere Sikkerhed, derpaa, end vi paa nogen muelig Maade kan have om vor legemlige Fødsel, maae vi dog vist ikke forlange og kan vist heller ikke behøve til at begynde med. Men hvad der forundrer mig lidt, det er, at du ikke synes at føle, at naar man troer, Vorherre Jesus Christus har virkelig selv lagt en Grundvold, og man er kommet til det eneste Sted, hvor den muelig kan være, at da maa man ogsaa troe, den er der.

Y. Jo, det føler jeg godt, men fordi jeg ikke kan see, hvor Grundvolden skulde ligge, naar den ei laae i Daaben, saa kunde den jo dog muelig ligge et andet Sted.

O. Ja, det klinger ydmygt nok, men du mener dog vel ikke, at den Grundvold Christus har lagt, kunde findes i Hedenskabet eller udenfor hans Huus, eller andensteds end i hans egen Indstiftelse til Indgang i hans Huus, og til Overgang fra Jødedom,

Hedenskab eller hvad andet, man vil nævne, til Christendom, og er der en saadan Indstiftelse til af Herren selv, da maa det jo være Daaben, som da ogsaa har et saa gyldigt baade mundligt og skriftligt Vidnesbyrd om at være Herrens Indstiftelse til Indgang i hans aandelige Huus og Himmeriges Rige, at var den det alligevel ikke, da kunde aabenbar hvad man ellers vilde nævne endnu langt mindre være det.

H. Ja, det er indlysende, og det har jeg da i grunden heller aldrig tvivlet om, at Begyndelsen til det christelige Liv maatte søges i Daaben, som Skriften jo derfor ogsaa kalder Gienfødselsens Bad, men om det ogsaa var ved Daaben, man skulde søge og kunde finde Begyndelsen til det christelige Lys, altsaa den christelige Børnelærdom, det syndes mig, var dog et andet Spørgsmaal, som jeg vel havde Lyst, men havde dog maaskee ikke Ret til at besvare med ja.

D. Ja, jeg kan jo nok vide, du ikke er paa det rene med det hemmelige Forhold mellem Liv og Lys i aandelig Forstand, og jeg vil derfor kun, ligesom i Forbigaaende bemærke, der staaer skrevet: i Ordet var Livet og Livet var Menneske-Lyset, men naar Daaben virkelig skal være en ny Fødsel af Vand og Aand til Guds Børn i Christo, da kan den dog som Luther siger, umuelig bestaae af Vand alene, men maa have et Guds Ord hos sig, hvori Aanden er, som gjør Gierningen, og dette kan ikke være et Ord, som nogen Anden end Jesus Christus selv har lagt til Daaben, ellers var Daaben ikke hans Indstiftelse, og hvad der skeer i Daaben, kunde ellers aldrig kiendes som hans Gierning, og et saadant Guds Ord kan umuelig lyde over Daaben uden at give os den første christelige Oplysning. Naar nemlig Daaben efter Christi egen Indstiftelse er Fødselen til et nyt christeligt Liv, da er det unægtelig den

Hedenskab eller hvad andet, man vil nævne, til Christendom, og er der en saadan Indstiftelse til af Herren selv, da maa det jo være Daaben, som da ogsaa har et saa gyldigt baade mundligt og skriftligt Vidnesbyrd om at være Herrens indstiftelse til Indgang i hans aandelige Huus og Himmeriges Rige, at var den det alligevel ikke, da kunde aabenbar hvad man ellers vilde nævne endnu langt mindre være det.

Y. Ja, det er indlysende, og det har jeg da i grunden heller aldrig tvivlet om, at Begyndelsen til det christelige Liv maatte søges i Daaben, som Skriften jo derfor ogsaa kalder Gienfødselsens Bad, men om det ogsaa var ved Daaben, man skulde søge og kunde finde Begyndelsen til det christelige Lys, altsaa den christelige Børnelærdom, det syndes mig, var dog et andet Spørgsmaal, som jeg vel havde Lyst, men havde dog maaskee ikke Ret til at besvare med ja.

O. Ja, jeg kan jo nok vide, du ikke er paa det rene med det hemmelige Forhold mellem Liv og Lys i aandelig Forstand, og jeg vil derfor kun, ligesom i Forbigaaende bemærke, der staaer skrevet: i Ordet var Livet og Livet var Menneske-Lyset, men naar Daaben virkelig skal være en ny Fødsel af Vand og Aand til Guds Børn i Christo, da kan den dog som Luther siger, umuelig bestaae af Vand alene, men maa have et Guds Ord hos sig, hvori Aanden er, som gjør Gierningen, og dette kan ikke være et Ord, som nogen Anden end Jesus Christus selv har lagt til Daaben, ellers var Daaben ikke hans Indstiftelse, og hvad der skeer i Daaben, kunde ellers aldrig kiendes som hans Gierning, og et saadant Guds Ord kan umuelig lyde over Daaben uden at give os den første christelige Oplysning. Naar nemlig Daaben efter Christi egen Indstiftelse er Fødselen til et nyt christeligt Liv, da er det unægtelig den

første Oplysning, vi trænge til, hvordan en Daab det er, Christus har indstiftet og det kunde vi umuelig faae nogen Sikkerhed om, naar ikke Christus selv havde indstiftet sin Daab med Ord, som siger os det.

J. Ja, det kan nok være, du har Ret, og kan vi blive sikre paa, at de Ord, som lyder ved vor Daab virkelig er de samme, som Jesus Christus har indstiftet sin Daab med til et Gienfødsels Bad, da er jo Knuden løst, saa Lyset følger med Livet, men uden at tale om alle de Indvendinger, man her møder, tør du da ogsaa forsikre mig og alle om, at det er Jesu Christi egne Ord uforvanskede?

D. Da du ikke synes at lægge synderlig Vægt paa de sædvanlige Indvendinger mod vor Daabs christelige Ægthed, saa vil jeg heller ikke spille Tiden eller adsprede Tankerne med at giendrive dem, thi det er soleklart, at dersom Jesus Christus virkelig har skabt et Gienfødsels Bad i Daaben, da maa han ogsaa have opholdt det, fordi han dertil har baade Magt og Villie, og det er et sandt Ord, at Magt og Villie gjør alle Gierninger.

Naar du derimod spørger om min Frimodighed til at forsikre om Ordene ved vor Daab, at det er Christi egne Ord, hvormed han indstiftede sin Daab, da maa jeg nødvendig indskrænke min Forsikkring dertil, at Christi egne Ord, hvormed han indstiftede Daaben til et Gienfødsels Bad, de findes virkelig ved vor Daab uforvanskede, om end i Selskab med endeel Ord af vore egne eller af de gamle Præsters og Bispers, som, hvor oplysende og opbyggelige de end kan være, dog ikke udgør nogen Deel af den christelige Børnelærdom.

J. Ja, at du tør forsikre dette, kan jeg godt forstaae, men naar du da skal adskille Christi egne Ord ved Daaben fra de

første Oplysning, vi trænge til, hvordan en Daab det er, Christus har indstiftet og det kunde vi umuelig faae nogen Sikkerhed om, naar ikke Christus selv havde indstiftet sin Daab med Ord, som siger os det.

Y. Ja, det kan nok være, du har Ret, og kan vi blive sikre paa, at de Ord, som lyder ved vor Daab virkelig er de samme, som Jesus Christus har indstiftet sin Daab med til et Gienfødsels Bad, da er jo Knuden løst, saa Lyset følger med Livet, men uden at tale om alle de Indvendinger, man her møder, tør du da ogsaa forsikre mig og alle om, at det er Jesu Christi egne Ord uforvanskede?

O. Da du ikke synes at lægge synderlig Vægt paa de sædvanlige Indvendinger mod vor Daabs christelige Ægthed, saa vil jeg heller ikke spille Tiden eller adsprede Tankerne med at giendrive dem, thi det er soleklart, at dersom Jesus Christus virkelig har skabt et Gienfødsels Bad i Daaben, da maa han ogsaa have opholdt det, fordi han dertil har baade Magt og Villie, og det er et sandt Ord, at Magt og Villie gjør alle Gierninger.

Naar du derimod spørger om min Frimodighed til at forsikre om Ordene ved vor Daab, at det er Christi egne Ord, hvormed han indstiftede sin Daab, da maa jeg nødvendig indskrænke min Forsikkring dertil, at Christi egne Ord, hvormed han indstiftede Daaben til et Gienfødsels Bad, de findes virkelig ved vor Daab uforvanskede, om end i Selskab med endeel Ord af vore egne eller af de gamle Præsters og Bispers, som, hvor oplysende og opbyggelige de end kan være, dog ikke udgør nogen Deel af den christelige Børnelærdom.

Y. Ja, at du tør forsikre dette, kan jeg godt forstaae, men naar du da skal adskille Christi egne Ord ved Daaben fra de

andre, har du da Sikkerhed om mere end netop Ordet „jeg døber dig i Navnet Faderens og Sønnens og den Helligaands?“

D. Dette Ord er vist nok det, man først bliver sikker paa, men mener du at denne Sikkerhed egentlig beroer derpaa, at de Ord stemmer overeens med hvad vi læser hos Mathæus i det otteogtyvende, eller derpaa, at dette Ord har hele Menighedens Vidnesbyrd for at være ægte, eller endelig derpaa at dette Ord maa nødvendig være et ægte, levende Guds Ord, naar Daaben virkelig skal være et guddommeligt Gienfødelsens Bad.

Y. Ja, det sidste er jo vist nok hvad der binder Læsset, men Skriftens Vidnesbyrd turde dog vel være nok saa gyldigt, som Menighedens.

D. Det er langt fra mine Tanker, thi det er langt fra, at alle kan indsee, at Gienfødelsen beroer soleklart paa dette Ords guddommelige Ægthed, og det er ligesaa langt fra, at alle har læst Mathæi Evangelium eller kan giendrive de Lærdes Indvendinger mod Ægtheden enten af det hele Evangelium eller af Ordene deri om Daaben, men hele Menighedens Vidnesbyrd om at med disse Ord skal den kristelige Daab forrettes, det kan alle høre, det har alle hørt som havde Øren og brød sig om Daaben, og endelig var jo den Menighed, Apostlerne havde døbt, det eneste gyldige Vidne om, med hvilke Ord, Apostlerne havde døbt. Om derfor end Apostelen Mathæus havde skrevet hele sit Evangelium, som vi nu læser det, Dagen efter den store Pindsefest, da de Tretusinde døbtes, saa var hans Beretning om, hvordan Herren havde sagt, der skulde døbes, dog slet intet Vidnesbyrd om, hvordan der efter Herrens Himmelfart virkelig blev døbt, og efter Apostlernes Død kunde man ikke spørge andre derom end Menigheden, der paastaar at døbe med den samme Daab, som

andre, har du da Sikkerhed om mere end netop Ordet „jeg døber dig i Navnet Faderens og Sønnens og den Helligaands?“

O. Dette Ord er vist nok det, man først bliver sikker paa, men mener du at denne Sikkerhed egentlig beroer derpaa, at de Ord stemmer overeens med hvad vi læser hos Mathæus i det otteogtyvende, eller derpaa, at dette Ord har hele Menighedens Vidnesbyrd for at være ægte, eller endelig derpaa at dette Ord maa nødvendig være et ægte, levende Guds Ord, naar Daaben, virkelig skal være et guddommeligt Gienfødelsens Bad.

Y. Ja, det sidste er jo vist nok hvad der binder Læsset, men Skriftens Vidnesbyrd turde dog vel være nok saa gyldigt, som Menighedens.

O. Det er langt fra mine Tanker, thi det er langt fra, at alle kan indsee, at Gienfødelsen beroer soleklart paa dette Ords guddommelige Ægthed, og det er ligesaa langt fra, at alle har læst Mathæi Evangelium eller kan giendrive de Lærdes Indvendinger mod Ægtheden enten af det hele Evangelium eller af Ordene deri om Daaben, men hele Menighedens Vidnesbyrd om at med disse Ord skal den kristelige Daab forrettes, det kan alle høre, det har alle hørt som havde Øren og brød sig om Daaben, og endelig var jo den Menighed, Apostlerne havde døbt, det eneste gyldige Vidne om, med hvilke Ord, Apostlerne havde døbt. Om derfor end Apostelen Mathæus havde skrevet hele sit Evangelium, som vi nu læser det, Dagen efter den store Pindsefest, da de Tretusinde døbtes, saa var hans Beretning om, hvordan Herren havde sagt, der skulde døbes, dog slet intet Vidnesbyrd om, hvordan der efter Herrens Himmelfart virkelig blev døbt, og efter Apostlernes Død kunde man ikke spørge andre derom end Menigheden, der paastaar at døbe med den samme Daab, som

den selv døddes med fra Begyndelsen. Skulde her altsaa være Tale om Skrift-Beviser, da maatte det blive af enkelte Menigheds-Lemmer, der skriftlig vidnede om deres og Menighedens Daab, men det er let at indsee, at hverken var Enkeltmandens Vidnesbyrd nær saa gyldigt, som hele Menighedens, heller ikke kan noget skriftligt Vidnesbyrd af døde Folk saaledes afhjemles, som et mundtligt Vidnesbyrd, der bestandig gjentages og stadfæstes offentlig ved Daaben, og endelig kan kun dette offentlige og lydelige Vidnesbyrd være ligesaa almindeligt, som det Gienfødelsens Bad, hvortil alle, de Smaa og de Store, de Vise og Vankundige, trænge lige høit.

J. Ja, det er sandt, og Herren har jo derhos sagt, at det var aabenbaret de Umyndige, hvad der var skjult for de Lærde og Kloge, hvad rigtignok aldrig kunde være Tilfældet, naar man maatte være lærd og klog for at faae Sikkerhed paa sin Daabs christelige Ægthed og gjensødende Kraft.

D. Meget rigtig, men for ikke at fordybe os i den lange Trætte og meget indviklede Sag om Christendommens Forhold til menneskelig Viisdom og Forstand, gjør vi bedst i at blive ved Daaben som Gienfødelsens Bad, og det uundværlige Saligheds-Middel for Alle, som det umulig kan være uden under visse Vilkaar, hvoraf Herren nævnede det fornemste, da han sagde: hvo som troer og bliver døbt, skal blive salig!

J. Ja, jeg seer jo nok, hvor du vil hen med det, da det er din Hoved-Paastand, at Daabs-Pagten hører nødvendig med til Daaben som dens Vilkaar, men jeg seer ikke, hvormed du vil vise Umueligheden af, at Christus kunde indstiftet sin Daab uden saadanne bestemte Vilkaar.

D. Jeg har heller ikke sagt, at jeg kunde vise Umueligheden deraf, men jeg har blot

den selv døddes med fra Begyndelsen. Skulde her altsaa være Tale om Skrift-Beviser, da maatte det blive af enkelte Menigheds-Lemmer, der skriftlig vidnede om deres og Menighedens Daab, men det er let at indsee, at hverken var Enkeltmandens Vidnesbyrd nær saa gyldigt, som hele Menighedens, heller ikke kan noget skriftligt Vidnesbyrd af døde Folk saaledes afhjemles, som et mundtligt Vidnesbyrd, der bestandig gjentages og stadfæstes offentlig ved Daaben, og endelig kan kun dette offentlige og lydelige Vidnesbyrd være ligesaa almindeligt, som det Gienfødelsens Bad, hvortil alle, de Smaa og de Store, de Vise og Vankundige, trænge lige høit.

Y. Ja, det er sandt, og Herren har jo derhos sagt, at det var aabenbaret de Umyndige, hvad der var skjult for de Lærde og Kloge, hvad rigtignok aldrig kunde være Tilfældet, naar man maatte være lærd og klog for at faae Sikkerhed paa sin Daabs christelige Ægthed og gjensødende Kraft.

O. Meget rigtig, men for ikke at fordybe os i den lange Trætte og meget indviklede Sag om Christendommens Forhold til menneskelig Viisdom og Forstand, gjør vi bedst i at blive ved Daaben som Gienfødelsens Bad, og det uundværlige Saligheds-Middel for Alle, som det umulig kan være uden under visse Vilkaar, hvoraf Herren nævnede det fornemste, da han sagde: hvo som troer og bliver døbt, skal blive salig!

Y. Ja, jeg seer jo nok, hvor du vil hen med det, da det er din Hoved-Paastand, at Daabs-Pagten hører nødvendig med til Daaben som dens Vilkaar, men jeg seer ikke, hvormed du vil vise Umueligheden af, at Christus kunde indstiftet sin Daab uden saadanne bestemte Vilkaar.

O. Jeg har heller ikke sagt, at jeg kunde vise Umueligheden deraf, men jeg har blot

forsikkert hvad jeg selv er sikker paa, og det ikke blot, fordi jeg føler, det var umueligt, at Herren ved Indstiftelsen af sin Daab til et uundværligt Saligheds-Middel, kunde lægge Dølgemaal paa den Tro, han ellers altid nævnedes som Saligheds-Grunden, ikke blot derfor, men især, fordi Samvittigheden, altsaa den aandelige Sandheds-Følelse, oprører sig mod ethvert Saligheds-Middel, der skulde virke uafhængig af Menneskets Indvortes, saa det vilde være en af de klareste Guds-Bespottelser, om nogen vilde sige, at selv det ugudeligste Menneske blev salig, naar han kun var døbt i Navnet Faderens og Sønnens og den Helligaands.

J. Det er jo forstræffeligt, og jeg tør ikke modsige det, men det kan jo dog ikke have været nær alle deres Mening, som har paastaet, at der ikke nødvendig hørte mere til en ægte christelig Daab.

D. Andres Meninger, som de ikke selv har sagt os, skal vi, ligesom andres Hjerter, lade Ham bedømme, som ene kan randsage dem, men jeg tør sige enhver i hans Dine, at vil han paastaae, at Daaben kan være blottet for alle Vilkaar og dog være ægte, da enten er Daaben ham intet Saligheds-Middel, men kun en gammel Kirkeskik, eller han indbilder sig, trods al Erfaring, at Daaben omskaber alle de Døbte til troende christelige Mennesker, eller han bespottet Gud, thi hvad Sammenhæng er der mellem Ret og Uret, hvad Fællesskab mellem Lys og Mørke, hvad Overensstemmelse mellem Christus og Belial, eller hvad har den Troende med den Vantro at stifte!

Naar vi derfor troer, at Vorherre Christus har indstiftet Daaben til et virkeligt Gienfødelsens Bad, da føler vi ogsaa at dette Gienfødelsens Bad kun er indstiftet til hans Disipler, som, efter hans Ord, „omvender

forsikkert hvad jeg selv er sikker paa, og det ikke blot, fordi jeg føler, det var umueligt, at Herren ved Indstiftelsen af sin Daab til et uundværligt Salligheds-Middel, kunde lægge Dølgemaal paa den Tro, han ellers altid nævnedes som Saligheds-Grunden, ikke blot derfor, men især, fordi Samvittigheden, altsaa den aandelige Sandheds-Følelse, oprører sig mod ethvert Saligheds-Middel, der skulde virke uafhængig af Menneskets Indvortes, saa det vilde være en af de klareste Guds-Bespottelser, om nogen vilde sige, at selv det ugudeligste Menneske blev salig, naar han kun var døbt i Navnet Faderens og Sønnens og den Helligaands.

Y. Det er jo forstrækeligt, og jeg tør ikke modsige det, men det kan jo dog ikke have været nær alle deres Mening, som har paastaet, at der ikke nødvendig hørte mere til en ægte christelig Daab.

O. Andres Meninger, som de ikke selv har sagt os, skal vi, ligesom andres Hjerter, lade Ham bedømme, som ene kan randsage dem, men jeg tør sige enhver i hans Øine, at vil han paastaae, at Daaben kan være blottet for alle Vilkaar og dog være ægte, da enten er Daaben ham intet Salligheds-Middel, men kun en gammel Kirkeskik, eller han indbilder sig, trods al Erfaring, at Daaben omskaber alle de Døbte til troende christelige Mennesker, eller han bespottet Gud, thi hvad Sammenhæng er der mellem Ret og Uret, hvad Fællesskab mellem Lys og Mørke, hvad Overensstemmelse mellem Christus og Belial, eller hvad har den Troende med den Vantro at skifte!

Naar vi derfor troer, at Vorherre Christus har indstiftet Daaben til et virkeligt Gienfødelsens Bad, da føler vi ogsaa at dette Gienfødelsens Bad kun er indstiftet til hans Disipler, som, efter hans Ord, „omvender

sig og troer Evangelium," saa det maa Herren nødvendig kræve ved sin Daab.

J. Ja, naar jeg tænker paa, at Daaben virkelig gienføder os til det evige Liv, da føler jeg vist nok, at dertil udkræves "Omvendelse og Tro," som Herren selv har sagt, og som det jo bestandig er prædiket i hans Menighed, men at kræve disse Ting for Daaben synes dog sært, da de fleste døbes i den spæde Alder, før de veed Forskiel paa høire og venstre.

D. Ja, om det er christeligt at døbe spæde Børn, det er et ganske andet Spørgsmaal, hvormed vi paa ingen Maade maae fordunkle eller forvirre det store Livs=Spørgsmaal: hvorvidt Daaben uden alle Vilkaar kunde være det Gienfødelsens Bad og Saligheds=Middel, som vi antage og udgive den for, thi naar vi føler, at det var umueligt, da indseer vi ogsaa, at der ved Daaben efter Christi Indstiftelse maatte, ligesom ved vor Daab, være visse Vilkaar, eller hvad vi kalde en Daabs=Pagt.

J. Ja, det indseer jeg nu ogsaa, skøndt jeg ikke veed, hvorledes man da paa en christelig Maade skal forsvare Barne=Daaben, men fordi Daaben efter Christi Indstiftelse nødvendig forudsætter hvad vi kalder en "Daabs=pagt" saa faaer man dog ikke derved Sikkerhed paa, at vor Daabspagt er den selvsamme som Herren sammenføiede med sin Daab.

D. Vi faaer vel ikke denne Sikkerhed derved, men vi faaer den dog dermed eller med det samme, thi naar Daabs=Pagten nødvendig hører med til den christelige Daabs Ægthed, da har vi det samme, hele Menighedens Vidnesbyrd for Daabs=Pagstens, som for Daabs=Ordets apostoliske Ægthed.

For Resten saa da Barne=Daabens Forsvarlighed ligger dig paa Hjerte, vil jeg

sig og troer Evangelium," saa det maa Herren nødvendig kræve ved sin Daab.

Y. Ja, naar jeg tænker paa, at Daaben, virkelig gienføder os til det evige Liv, da føler jeg vist nok, at dertil udkræves "Omvendelse og Tro," som Herren selv har sagt, og som det jo bestandig er prædiket i hans Menighed, men at kræve disse Ting for Daaben, synes dog sært, da de fleste døbes i den spæde Alder, før de veed Forskiel paa høire og venstre.

O. Ja, om det er christeligt at døbe spæde Børn, det er et ganske andet Spørgsmaal, hvormed vi paa ingen Maade maae fordunkle eller forvirre det store Livs=Spørgsmaal, hvorvidt Daaben uden alle Vilkaar kunde være det Gienfødelsens Bad og Salligheds=Middel, som vi antage og udgive den for, thi naar vi føler, at det var umueligt, da indseer vi ogsaa, at der ved Daaben efter Christi Indstiftelse maatte, ligesom ved vor Daab, være visse Vilkaar, eller hvad vi kalde en Daabs=Pagt.

Y. Ja, det indseer jeg nu ogsaa, skøndt jeg ikke veed, hvorledes man da paa en christelig Maade skal forsvare Barne=Daaben, men fordi Daaben efter Christi Indstiftelse nødvendig forudsætter hvad vi kalder en "Daabspagt" saa faaer man dog ikke derved Sikkerhed paa, at vor Daabspagt er den selvsamme som Herren sammenføiede med sin Daab.

O. Vi faaer vel ikke denne Sikkerhed derved, men vi faaer den dog dermed eller med det samme, thi naar Daabs=Pagten nødvendig hører med til den christelige Daabs Ægthed, da har vi det samme, hele Menighedens Vidnesbyrd for Daabs=Pagstens, som for Daabs=Ordets apostoliske Ægthed.

For Resten saa da Barne=Daabens Forsvarlighed ligger dig paa Hjerte, vil jeg

foreløbig troste dig med, at den godt staaer til at redde, men ligesaa uforsvarlig, som den vilde været, hvis man havde skaaret Daabs-Pagten fra Herrens Indstiftelse, fordi man ikke fandt den passende ved en Barne-Daab, saaledes maa Daaben nødvendig blive „død og magtesløs,“ naar man betragter den løsrevet fra Daabs-Pagten, som udtrykker Herrens Vilkaar for Gienfødselsen i Daaben.

J. Herved kan jeg godt finde mig tilfredsstillt, men hvad skal man svare dem, som vel indrømmer, at Christus maa have føiet visse Vilkaar til sin Daab, men at det var ikke de samme, som vi nu har ved vor Daab?

D. Man skal gjøre dem opmærksomme paa, at de derved sigter hele den Christne Menighed, som vi tilhører, for et falsk Vidnesbyrd, der engang maatte have været alle vitterligt, og at de derved igrunnen tillige fornægte Jesu Christi Guddommelighed, saa de vil selv indsee, at vi slet ikke kan ændse saadanne nærgaaende og ærerørige Beshyldninger mod Menigheden og Vorherre, med mindre vi med soleklare Beviser maatte nødes dertil.

Tænker vi imidlertid, at de mener det maaskee ikke saa ilde, da skal vi endvidere gjøre dem opmærksomme paa, at Talen her er om et Vidnesbyrd, som aflægges af og for den hele Menighed offentlig ved Daaben, saa at hvis der ogsaa kom en Tid, da næsten alle Menighedens Medlemmer vilde tie til, at den apostoliske Daabs-Pagt blev afskaffet eller forfalsket, saa maatte dog Vorherre Christus have baade Magt og Villie til at forbeholde sig i det mindste to eller tre, som bevarede hans Vidnesbyrd og høirøstet straffede det store Frafald, og blev nye Stamsfædre til en sand apostolisk Menighed, der i alle Maader fordunklede og beskæmmede den falske, saa at naar man ikke har en saadan Menigheds Vid-

foreløbig troste dig med, at den godt staaer til at redde, men ligesaa uforsvarlig, som den vilde været, hvis man havde skaaret Daabs-Pagten fra Herrens Indstiftelse, fordi man ikke fandt den passende ved en Barne-Daab, saaledes maa Daaben nødvendig blive „død og magtesløs,“ naar man betragter den løsrevet fra Daabs-Pagten, som udtrykker Herrens Vilkaar for Gienfødselsen i Daaben.

Y. Herved kan jeg godt finde mig tilfredsstillt, men hvad skal man svare dem, som vel indrømmer, at Christus maa have føiet visse Vilkaar til sin Daab, men at det var ikke de samme, som vi nu har ved vor Daab?

O. Man skal gjøre dem opmærksomme paa, at de derved sigter hele den Christne Menighed, som vi tilhører, for et falsk Vidnesbyrd, der engang maatte have været alle vitterligt, og at de derved igrunnen tillige fornægte Jesu Christi Guddommelighed, saa de vil selv indsee, at vi slet ikke kan ændse saadanne nærgaaende og ærerørige Beskyldninger mod Menigheden og Vorherre, med mindre vi med soleklare Beviser maatte nødes dertil.

Tænker vi imidlertid, at de mener det maaskee ikke saa ilde, da skal vi endvidere gjøre dem opmærksomme paa, at Talen her er om et Vidnesbyrd, som aflægges af og for den hele Menighed offentlig ved Daaben, saa at hvis der ogsaa kom en Tid, da næsten alle Menighedens Medlemmer vilde tie til, at den apostoliske Daabs-Pagt blev afskaffet eller forfalsket, saa maatte dog Vorherre Christus have baade Magt og Villie til at forbeholde sig i det mindste to eller tre, som bevarede hans Vidnesbyrd og høirøstet straffede det store Frafald, og blev nye Stamsfædre til en sand apostolisk Menighed, der i alle Maader fordunklede og beskæmmede den falske, saa at naar man ikke har en saadan Menigheds Vid-

nesbyrd at beraabe sig paa imod den Menighed, vor Daab og Christendom tilhører, da har man kun selv Skam af, uden skiellig Grund at mistænke og beskylde denne store og for sin Sanddruhed vidtberømte Menighed for den grueligste Falskhed og Løgnagtighed, som der aabenbar hørte til vitterlig at forfalske Daaben efter Christi Indstiftelse og dog udgive og udraabe den for et Gienfødelsens og Fornøyselsens Bad i den Helligaand.

J. Det er indlysende, men tør du da sige, at Daabs-Ordet og Daabs-Pagten udgør hele den christelige Børnelærdom, eller finder du flere Ord ved vor Daab som du tør regne til Daaben efter Herrens Indstiftelse?

D. Her er slet ikke Spørgsmaalet om den christelige Børnelærdom, som noget skarpt adskilt og heelt afsluttet, der ligesaa lidt kan findes i det christelige, som i det menneskelige Levnetsløb og Oplysningen derom, men Spørgsmaalet er kun om den Grundvold, Herren selv har lagt og det Lys, han selv har tændt til at skinne over den for alle dem, som er i Huset, altsaa her om hans egne Ord ved Daaben, der baade gjør Gierningen og aabenbarer den, gjør den i Løn og aabenbarer den i Lys, er det evige Livs Ord og derved tillige Menneske-Lyset, Kiernen og Sjælen i den christelige Børnelærdom og Kilden til al christelig Oplysning, som Daaben til hele det christelige Liv og Levnet.

Veed du nu virkelig ikke selv et tredie Ord ved vor Daab, som du frit tør bygge paa, som Herrens eget Ord?

J. Du mener vel Herrens Bøn "Fader vor" og den vil jo knap Modstanderne frakiende Herren, saa jeg kan umuelig drage dens Ægthed i Tvivl, men om den hører til Indstiftelsens Ord ved Daaben, er jo dog et andet Spørgsmaal.

nesbyrd at beraabe sig paa imod den Menighed, vor Daab og Christendom tilhører, da har man kun selv Skam af, uden skiellig Grund at mistænke og beskylde denne store og for sin Sanddruhed vidtberømte Menighed, for den grueligste Falskhed og Løgnagtighed, som der aabenbar hørte til vitterlig at forfalske Daaben efter Christi Indstiftelse og dog udgive og udraabe den for et Gienfødelsens og Fornøyselsens Bad i den Helligaand.

Y. Det er indlysende, men tør du da sige, at Daabs-Ordet og Daabs-Pagten udgør hele den christelige Børnelærdom, eller finder du flere Ord ved vor Daab som du tør regne til Daaben efter Herrens indstiftelse?

O. Her er slet ikke Spørgsmaalet om den christelige Børnelærdom, som noget skarpt adskilt og heelt afsluttet, der ligesaa lidt kan findes i det christelige, som i det menneskelige Levnetsløb og Oplysningen derom, men Spørgsmaalet er kun om den Grundvold, Herren selv har lagt og det Lys, han selv har tændt til at skinne over den for alle dem, som er i Huset, altsaa her om hans egne Ord ved Daaben, der baade gjør Gierningen og aabenbarer den, gjør den i Løn og aabenbarer den i Lys, er det evige Livs Ord og derved tillige Menneske-Lyset, Kiernen og Sjælen i den christelige Børnelærdom og Kilden til al christelig Oplysning, som Daaben til hele det christelige Liv og Levnet.

Veed du nu virkelig ikke selv et tredie Ord ved vor Daab, som du frit tør bygge paa, som Herrens eget Ord?

Y. Du mener vel Herrens Bøn "Fader vor" og den vil jo knap Modstanderne frakiende Herren, saa jeg kan umuelig drage dens Ægthed i Tvivl, men om den hører til Indstiftelsens Ord ved Daaben, er jo dog et andet Spørgsmaal.

D. Ja, tilvisse er det et andet Spørgsmaal, og med Hensyn paa det christelige Barneliv et langt vigtigere Spørgsmaal end du maaskee formoder, men netop fordi Herrens Bøn har hele Menighedens Vidnesbyrd i hele det kirkelige Liv, kan man saameget mindre mistænke dette Vidnesbyrd ved Daaben, og vi maa alle føle, at „Fadervor“ hører til Kiernen iden christelige Børne-Lærdom, som en levende Oplysning om, at vi ved Daaben virkelig gienfødes til Guds Børn.

Y. Ja, nu seer jeg det, at „Fadervor“ ved Daaben paa en besynderlig men deilig Maade giver det guddommelige Vidnesbyrd om Gjenfødselen, som jeg tit har savnet ved Daaben, fordi jeg ikke søgte det, hvor jeg nu seer, det findes.

D. Men har du da fundet det guddommelige Vidnesbyrd om Synds=Forladelsen som ikke blot vi forsikre, skienkes i Daaben, men som ogsaa Skriften byder os søge der, og hvoraf vi kan forstaae, Gjenfødselen nødvendig udspringer?

Y. Nei, det Vidnesbyrd har jeg tit søgt ved Daaben, men ikke kunnet finde uden forsaa vidt det vel maa ligge i Troes=Bekendelsen om den „Synds=Forladelse“ som findes i Herrens Menighed, men hvad vil du egentlig sige med det sære Udtryk at Gienfødselen nødvendig udspringer af Synds=Forladelsen?

D. Hvad du kalder mit sære Udtryk er for det første kun det samme som Luther siger, at Liv og Salighed følge nødvendig af Synds=forladelse, og har for det andet sin gode Grund deri, at havde vi ikke syndet, da havde vi aldrig mistet vor Børneret til det evige Liv, saa at naar vi virkelig faaer Synds=Forladelse, da faaer vi ogsaa nødvendig vor Børneret igien, men derfor kan der vist heller ikke ved Gienfødselens Bad fattes et Ord af Herrens Mund, som forsikrer os om Synds=Forladelsen,

O. Ja, tilvisse er det et andet Spørgsmaal, og med Hensyn paa det christelige Barneliv et langt vigtigere Spørgsmaal end du maaskee formoder, men netop fordi Herrens Bøn har hele Menighedens Vidnesbyrd i hele det kirkelige Liv, kan man saameget mindre mistænke dette Vidnesbyrd ved Daaben, og vi maa alle føle, at „Fadervor“ hører til Kiernen iden christelige Børne-Lærdom, som en levende Oplysning om, at vi ved Daaben virkelig gienfødes til Guds Børn.

Y. Ja, nu seer jeg det, at „Fadervor“ ved Daaben paa en besynderlig men deilig Maade giver det guddommelige Vidnesbyrd om Gjenfødselen, som jeg tit har savnet ved Daaben, fordi jeg ikke søgte det, hvor jeg nu seer, det findes.

O. Men har du da fundet det guddommelige Vidnesbyrd om Synds-Forladelsen som ikke blot vi forsikre, skienkes i Daaben, men som ogsaa Skriften byder os søge der, og hvoraf vi kan forstaae, Gjenfødselen nødvendig udspringer?

Y. Nei, det Vidnesbyrd har jeg lit søgt ved Daaben, men ikke kunnet finde uden forsaa vidt det vel maa ligge i Troes=Bekendelsen om den „Synds-Forladelse“ som findes i Herrens Menighed, men hvad vil du egentlig sige med det sære Udtryk at Gienfødselen nødvendig udspringer af Synds-Forladelsen?

O. Hvad du kalder mit sære Udtryk er for det første kun det samme som Luther siger, at Liv og Salighed følge nødvendig af Syndsforladelse, og har for det andet sin gode Grund deri, at havde vi ikke syndet, da havde vi aldrig mistet vor Børneret til det evige Liv, saa at naar vi virkelig faaer Synds-Forladelse, da faaer vi ogsaa nødvendig vor Børneret igien, men derfor kan der vist heller ikke ved Gienfødselens Bad fattes et Ord af Herrens Mund, som forsikrer os om Synds-Forladelsen,

og det finder jeg i det „Fred være med dig!“ som vi jo hverken kan tvivle om, er Herrens eget Ord, eller tvivle paa at det hører nødvendig til hans Indstiftelse af Daaben.

J. Ja, hvad den nøie Forbindelse mellem Syndsforladelsen og Gienfødelsen angaaer, kan jeg godt føle, du maa have Ret, og om Fredlysningens Ægthed kan der jo ingen Tvivl være, men om man tør lægge saameget i den og paastaae, at den hører nødvendig til Daaben efter Christi Indstiftelse, det synes mig dog noget tvivlsomt.

D. Synes du virkelig det, saa synes du aabenbar feil, thi den Herre, som befalede sine Discipler at byde „Guds-Fred“ i hvert Huus, hvor de gik ind, kan jo dog umuelig have gjort sit eget Huus til en Undtagelse, og dersom hans „Fred med dig!“ og „Fred med eder!“ ikke var en Forsikring om Synds-Forladelse, da havde han aabenbar heller ikke Magt til at forlade Synder paa Jorden, saa hans Fred er baade indvortes og udvortes netop det levende Udtryk for Synds-Forladelsen som en virkelig Fred-Slutning mellem Gud og det faldne Menneske.

J. Ja, det er sandt og soleklart, hvorfor vi jo ogsaa læser, at Herren efter sin Opstandelse altid lyste sin Fred over sine Discipler, naar han aabenbarede sig for dem.

D. Ja, du kan lægge til, at derfor havde Herren udtrykkelig lovet sine Discipler, at efterlade dem sin Fred, hvad jo ikke var skeet, dersom han ikke havde efterladt dem sin Fred-Lysning med Guddoms-Kraft, der skiænker alle Fredens Børn hvad den byder: den Guds Fred, hvorom der staaer skrevet, at den overgaaer al vor Forstand og forvarer vore Hjerter og Tanker i Christo Jesu!

J. Tak for denne gode Oplysning! nu har jeg, Gud skee Lov! en tydelig Forestilling om den christelige Grundvold, og om Kiernen og Sjælen i den christelige Børnelærdom, og

og det finder jeg i det „Fred være med dig!“ som vi jo hverken kan tvivle om, er Herrens eget Ord, eller tvivle paa at det hører nødvendig til hans Indstiftelse af Daaben.

Y. Ja, hvad den nøie Forbindelse mellem Syndsforladelsen og Gienfødelsen angaaer, kan jeg godt føle, du maa have Ret, og om Fredlysningens Ægthed kan der jo ingen Tvivl være, men om man tør lægge saameget i den og paastaae, at den hører nødvendig til Daaben efter Christi indstiftelse, det synes mig dog noget tvivlsomt.

O. Synes du virkelig det, saa synes du aabenbar feil, thi den Herre, som befalede sine Discipler at byde, „Guds-Fred“ i hvert Huus, hvor de gik ind, kan jo dog umuelig have gjort sit eget Huus til en Undtagelse, og dersom hans „Fred med dig!“ og „Fred med eder!“ ikke var en Forsikring om Synds-Forladelse, da havde han aabenbar heller ikke Magt til at forlade Synder paa Jorden, saa hans Fred er baade indvortes og udvortes netop det levende Udtryk for Synds-Forladelsen som en virkelig Fred-Slutning mellem Gud og det faldne Menneske.

A. Ja, det er sandt og soleklart, hvorfor vi jo ogsaa læser, at Herren efter sin Opstandelse altid lyste sin Fred over sine Discipler, naar han aabenbarede sig for dem.

O. Ja, du kan lægge til, at derfor havde Herren udtrykkelig lovet sine Discipler, at efterlade dem sin Fred, hvad jo ikke var skeet, dersom han ikke havde efterladt dem sin Fred-Lysning med Guddoms-Kraft, der skiænker alle Fredens Børn hvad den byder: den Guds Fred, hvorom der staaer skrevet, at den overgaaer al vor Forstand og forvarer vore Hjerter og Tanker i Christo Jesu!

Y. Tak for denne gode Oplysning! nu har jeg, Gud skee Lov! en tydelig Forestilling, om den christelige Grundvold, og om Kiernen og Sjælen i den christelige Børnelærdom, og

det altsammen i hvad et Barn maa kalde en let Byrde, i Daabs-Pagten, Daabs-Ordet, Fadervor og Fredlysningen, og jeg har ikke mindste Tvivl om, at naar jeg ret levende kan tilegne mig dette, da vil jeg føle mig gienfødt i Daaben til det evige Liv!

N. F. S. Grundtvig.

Alfreds-Jubilæum.

Onsdagen den 25de Oktober var en betydningsfuld Dag for Indvaanerne i Wantage. Det var Tusendaars-Dagen efter at den berømte angelsaxiske Kong Alfred kom til Verden i denne lille By mellem London og Oxford, i Berkshire. Et Selskab havde dannet sig af Mænd som dyrkede den angelsaxiske Literatur og ere stolte af deres angelsaxiske Byrd, for der at højtideligholde denne Dag. Hele Byen var et festlig Præg, alle Butikker vare lukkede, undtagen Hoteller og Restaurationer. Gaderne vare pyntede med Faner forsynede med passende Indskrifter, ved Gaderne vare opreiste Vresporte af Grene og Blomster; og allerede fra den tidlige Morgen strømmede Folk af alle Stænder til Torvet. Kl. 11 blev der holdt Gudstjeneste i Kirken, og kort efter foretog Major Bell paa Raadstusalen hvad Historien og Sagnene berette om Kong Alfred, og holdt en Lovtale over hans Personlighed. Præsten C. L. Richmond som var kommen fra Amerika, for at bivaane dette angelsaxiske Jubilæum, holdt ligeledes et veltalende og kraftigt Foredrag til den udenfor forsamlede Skare. Derefter drog Forsamlingen i Procession ud til Kong Alfreds Kirke, et lille Stykke Vej udenfor Byen, der hvor man antager de vest-saxiske Kongers Borg har ligget, og her holdt atter Præsten F. Nevroux et Foredrag over Kong Alfreds Liv og Karakter. Imidlertid blev en anseelig Dre, paa Fælleden tæt derved drejet langsomt og majestætisk paa et Jernspid, der blev dreven af en Dampmaskine, over en uhyre Ild som var anbragt i en i samme

Samlet og udgivet af N. Th. Fenger

det altsammen i hvad et Barn maa kalde en let Byrde, i Daabs-Pagten, Daabs-Ordet, Fadervor og Fredlysningen, og jeg har ikke mindste Tvivl om, at naar jeg ret levende kan tilegne mig dette, da vil jeg føle mig gienfødt i Daaben til det evige Liv!

N. F. S. Grundtvig.